

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет
природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра менеджменту ім. проф. Є.В.
Храпливого**

освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 «Маркетинг»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

ВИКЛАДАЧ

ВОЙНИЧА ЛІЛЯ ЙОСИПІВНА

E-mail: voinycha@gmail.com

Телефон +380962519222 (*Viber, Telegram*)

Доцент кафедри менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого Львівського національного університету природокористування, доцент, кандидат економічних наук. Викладач з 15-річним досвідом роботи, автор та співавтор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.

Читає курси: “Менеджмент”, “Операційний менеджмент”, “Стратегічний менеджмент”.

Сфера наукових інтересів: державне управління; управління бізнес-процесами; управління людськими ресурсами; управління розвитком соціоекономічних систем.

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 075 «Маркетинг»

Освітньо-професійна програма «Маркетинг»

Рівень вищої освіти – перший (бакалавр)

Кількість кредитів – 4

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Мова викладання: українська

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» складений для підготовки на РВО «Бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг».

Анотація курсу. Вивчення дисципліни «Менеджмент» сприятиме формуванню у майбутніх спеціалістів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формуванню розуміння концептуальних основ системного управління організаціями: набуттю умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень. Забезпечить формування креативного системного мислення та комплексу спеціальних вмінь у галузі управління підсистемами та елементами внутрішнього середовища підприємства на всіх стадіях його життєвого циклу; оволодіння теорією та практикою результативного управління організацією у мінливих умовах соціально економічного оточення.

Завдання курсу – набуття здобувачами вищої освіти (ЗВО) стійких знань з теорії та практики управління організацією; стратегічного аналізу діяльності організації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) повинен **знати**: сутність основних понять та категорій менеджменту; принципи та функції менеджменту; системи методів управління; зміст процесів та технологій управління; основи планування, організації, мотивування, контролю та регулювання; організацію взаємодій та повноважень; прийняття рішень у менеджменті; інформаційне забезпечення процесу управління; керівництво та лідерство; ефективність управління.

Вміти: побудувати організаційну структуру в залежності від виду організації діяльності підприємства, попередньо прийнявши рішення про створення підприємства; з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в організації; аналізувати і узагальнювати матеріал у певній системі; порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань; вміти гармонізувати людські відносини; налагоджувати ефективні комунікації в процесі управління; розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень; структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців; визначати черговість робіт та термін їх виконання, з урахуванням ділових та особистих рис добирати виконавців; розподіляти завдання; здійснювати делегування.

Пререквізити курсу. Економічна теорія, Філософія, Мікроекономіка, Маркетинг.

Формат курсу. В процесі навчання для ЗВО проводяться різні види лекцій, зокрема тематичні лекції, лекції-дискусії, проблемні лекції, лекції із запрошенням практиків у галузі менеджменту. Семінарські заняття ЗВО проводяться у вигляді семінарів-диспутів, семінарів з виступами здобувачів, семінарів-практикумів. Використовуються також ігрові методи інтерактивного навчання (дидактичні, ділові, рольові організаційно-діяльності ігри). На практичних заняттях застосовуються такі методи як дослідження, самостійна робота, розв'язування контрольних завдань, розбір ситуацій із практики, кейси та ін.

Підсумковий контроль. Екзамен

Структура курсу

Тема	План курсу	Завдання
Тема 1. Організації, менеджери, успішне керівництво	1.1 Формальна організація з точки зору її основних характеристик 1.2 Менеджмент і бізнес 1.3 Управління, спрямоване на успіх 1.4 Принципи наукового управління	Питання, практична робота
Тема 2. Еволюція управлінської думки	2.1 Школи управління 2.2 Процесний підхід в управлінні 2.3 Системний підхід в управлінні 2.4 Ситуаційний підхід в управлінні 2.5 Розвиток управлінської науки в Україні	Питання, практична робота
Тема 3. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації	3.1 Внутрішні змінні 3.2 Взаємозв'язок внутрішніх змінних 3.3 Характеристики зовнішнього середовища 3.4 Середовище прямої дії 3.5 Середовище опосередкованої дії 3.6 Міжнародне оточення	Питання, практична робота

Тема 4. Комунікації	4.1 Комунікаційний процес 4.2 Міжособистісні комунікації 4.3 Організаційні комунікації 4.4 Інформація як матеріал комунікацій та її види	Питання, практична робота
Тема 5. Прийняття рішень	5.1 Природа процесу прийняття рішень 5.2 Етапи раціонального вирішення проблем 5.3 Основні фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень 5.4 Моделі та методи оптимізації рішень	Питання, практична робота
Тема 6. Стратегічне планування	6.1 Зміст і переваги стратегічного планування 6.2 Цілі організації 6.3 Оцінка і аналіз зовнішнього середовища 6.4 Управлінські обстеження внутрішніх сильних і слабких сторін організації 6.5 Вивчення стратегічних альтернатив 6.6 Реалізація стратегії плану	Питання, практична робота
Тема 7. Побудова організації	7.1 Організація, її роль та значення 7.2 Проектування організаційної структури 7.3 Адаптивні структури 7.4 Централізовані і децентралізовані організації 7.5 Культура організації	Питання, практична робота

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ВІДПОВІДНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11. Здатність працювати в команді
Спеціальні (фахові) компетентності
СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.
СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.
Програмні результати навчання.
ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію
ПРН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта
ПРН14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. **Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).
2. **Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка** (письмове опитування, рішення ситуаційних задач і прикладів, складання тестів, виконання схем, підготовка різних відповідей, рефератів, підготовка презентацій; написання та опублікування статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).
3. **Практична перевірка** (проведення опитування, здійснення моделювання ситуацій, складання моделей, розробка документації, виконання практичного завдання, аналіз виробничої інформації, рішення професійних та ситуаційних завдань, ділові ігри і т. д.)
4. **Стандартизований контроль** (тести, письмовий іспит).
5. **Самоконтроль** (самооцінка здобувача вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. **Самооцінка** (передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином: поточний контроль оцінюється в 50 балів та складається із двох модулів. В суму балів кожного модуля входять бали за підготовку, виконання та захист практичних робіт з 7 тем.

Поточне оцінювання та самостійна робота (разом 100 балів)								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	іспит	100
7	7	7	7	7	7	8	50	

T1, T2 ... T7 – теми

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми. Тернопіль: Лілея, 2007. 292 с.
2. Беседін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 496 с.

3. Биба В. В., Теницька Н. Б. Світовий досвід мотивації працівників та можливості його адаптації до умов підприємств України. Економіка та суспільство: електронне наук. вид. Мукачєво: МДУ, 2017. Вип. № 10. С. 166–171. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal-10>
4. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. та ін. Менеджмент: підручник. Під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
5. Бланк І.О., Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент Київ, 2009. 100 с.
6. Бовкун О. А. Методи забезпечення ефективного управління персоналом підприємства. Економіка та суспільство. 2018. № 16. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/16_ukr/39.pdf
7. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління. Навчальний посібник К.: ЦУЛ, 2013. 396 с.
8. Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. К.: ТзОВ «Борисфен – М», 2006. 450 с.
9. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. К. : Знання, 2012. 503 с.
10. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник– Львів, Бак, 2011. 624 с.
11. Дерлоу, Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. К. Все у вітто, Наукова думка, 2010. 242с.
12. Довгань Л.Є., Малик І.П., Мохонько Г.А., Шкробот М.В. Менеджмент організації. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с. URL:http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22243/1/%D0%9C%D0%9E_2017
13. Екологічний менеджмент: Навч. посіб. За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлик. К.: Центр навч. літ-ри, 2004. 407 с.
14. Ігнатєва І. А., Паливода О. М., Янковой Р. В. Менеджмент організацій (малого та середнього бізнесу) : підручник. К. КНУТД, 2014. 360 с.
15. Керівництво організацією: Навч. посібник [О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, І.С. Процик.] Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка». 2010. 50 с
16. Козирєва О. В., Глебова Н. В., Ковальова В. І. Навчальний посібник з дисципліни «Офісний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент». Х.: Видавництво Іванченка, 2021. 274 с.
17. Корпоративна культура: Навчальний посібник. За ред. Хаєта Г.Л. К.: Центр навчальної літератури, 2013. 403 с.
18. Кредісов А.І. Історія вчень менеджменту: Підручник для вищих навч. заклад К.: Знання України, 2011. 300 с.
19. Кредісов А.І. та інші. Менеджмент для керівників Київ, 2009. 280 с.
20. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. Львів: Національний університет „Львівська політехніка” (інформаційно-видавничий центр „ІНТЕЛЕКТ +” Інституту післядипломної освіти), „Інтелект- Захід”, 2012. 228 с.
21. Майєр Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Пер. з англ.К.: Либідь, 2012. 703 с.

- 22.Маркіна І. А. Менеджмент організації : навч. посіб. К. ТОВ “Вид-во “ЦУЛ”. 2013. 248 с.
- 23.Менеджмент організацій: навч. посіб. [Мошек Г.Є., Федоренко В.Л., Коваленко О.В., Ковальчук М.В., Соломко А.С., Сиваненко Г.П.]. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 808с.
- 24.Назарчук Т. В. Менеджмент організацій : Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури». 2016. 560 с
- 25.Писаревський І. М. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. [Писаревський І. М., Нохріна Л.А., Познякова О.В.]. Харків: ХНАМГ.2016. 322с.
- 26.Пічугіна Т. С., Ткачова С. С., Ткаченко О. П. Управління змінами : навч. пос. Х. ХДУХТ, 2017. 226 с
- 27.Сахно Є. Ю. Менеджмент малих та середніх підприємств : навч. посіб. К. Кондор, 2013. 342 с.
- 28.Святюк О.Р. Основні ділові якості менеджера URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2013_8_43
- 29.Серіков А. В. Управління організаційними змінами: навч. посібник. Харків: Фірма «БУРУН і К». 2013. 264 с
- 30.Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. Навч.посібн. [За ред. Балашова А.М., Мошека Г.Є. К.Алерта]. 2018. 620с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науковотехнічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Віртуальне навчальне середовище ЛНУП. URL: <https://moodle.lnup.edu.ua/>